

واکنش‌های متفاوت در سوریه نسبت به پیروزی بایدن

به قلم براء صبری (/fa/experts/bra-sbry/)

۵ فوریه ۲۰۲۱

همچنین دست‌یافتنی به

(English (/policy-analysis/varied-reactions-syria-biden-victory
العربية (/ar/policy-analysis/fwz-baydn-wtbayn-rdwd-alafal-fy-swrya/)

درباره نویسنده

براء صبری (/fa/experts/bra-sbry/)

براء صبری کارشناس و تحلیلگر سیاسی اهل سوریه ساکن کردستان عراق است او با سازمان‌های بین‌المللی امداد بشردوستانه و سازمان‌های غیردولتی کار می‌کند و در چندین روزنامه معتبر عرب و مراکز تحقیقات تخصصی درباره امور سیاسی و اجتماعی خاورمیانه مطلب می‌نویسد

تحلیل کوتاه

این واکنش‌ها باید به رهبران واشنگتن گوشزد کند تا بر افزایش تعهد خود به حمایت از متحدان و تنبیه دشمنان تمرکز کنند

در حالی که همه سوریه‌ها انتخابات آمریکا را از نزدیک دنبال می‌کردند هیچ دیدگاه واحد و یکدستی میان آن‌ها درباره نتیجه پیروزی بایدن وجود نداشت اما نظرشان در باره پیروزی ترامپ همسان بود در این کشور چندپاره دیدگاه بسیاری از سوریه‌ها بسته به مکان جغرافیایی‌شان و نوع نهادی که بر منطقه‌شان حاکم است متفاوت است با توجه به این واکنش عمومی چندگانه درک بهتر تاثیر دولت جدید آمریکا بر آینده سوریه مستلزم آن است که واکنش سوریه‌ها را از چهار بلوک مختلف تحلیل کنیم: رژیم دمشق، بلوک گرد در شرق فرات، شبه‌نظامیان اسلامگرا در شمال غرب سوریه و داعش

دمشق بین مسکو و تهران مردد است

طبق معمول رژیم اسد در دمشق از بیان احساس واقعی خود راجع به تغییرات در رهبری واشنگتن خودداری کرد با این حال حامیان رژیم برای این باور خود که پیروزی بایدن ممکن است به نفع یا به ضرر منافع رژیم باشد دلایل متعددی بیان کرده‌اند

مثلا برخی از آن‌ها معتقدند که پیروزی بایدن دمشق را از ترامپ دمدمی‌مزاج و رفتارهای غیرقابل پیش‌بینی او آسوده خواهد کرد این دسته از حامیان رژیم با اشاره به حمله به پایگاه هوایی شعیرات سوریه آن را نشانه‌ای از تمایل ترامپ برای نقض اظهارات خودش درباره خروج نیروهای آمریکا از خاورمیانه دانستند آنها انتظار دارند دولت بایدن در رویکرد خود در قبال امور خاورمیانه ثابت‌قدم‌تر باشد

ازین گذشته رهبری رژیم اسد ظاهرا باور دارد که بایدن ممکن است جهت فشار را از روی تهران به سمت مسکو تغییر دهد اگر قرار باشد دولت جدید ایالات متحده به توافق هسته‌ای با ایران برگردد و به تحریم‌های آمریکا -که تهران را به لحاظ اقتصادی از توان انداخته- پایان دهد دمشق احتمالا سود خواهد برد دمشق سعی می‌کند از احساسات متفاوت ایران و روسیه در قبال پیروزی بایدن بهره‌برداری کند دو کشوری که شرکای کلیدی آن در دفاع از رژیم اسد هستند توافق میان ایران و آمریکا چه بسا به ایران امکان دهد حمایت بیشتری از اسد به عمل آورد تا او مجبور نباشد کاملا خود را تسلیم مسکو کند

بایدن چند بار برنامه‌های خود را برای مقابله با مسکو که در دوره ترامپ خود را بیش از پیش بر دولت اسد تحمیل کرده اعلام داشته

است. از این منظر دولت دمشق سعی خواهد کرد با بهره‌برداری از رابطه خود با تهران کمی از فشار روسیه بر سوریه بکاهد. اهرمی که فشار ترامپ بر ایران طی دو سال گذشته از دولت اسد گرفته بوده است.

از طرف دیگر برخی حامیان رژیم اسد معتقدند پیروزی بایدن اگرچه به نحوی برای اسد مفید خواهد بود اما به این معناست که بازپس‌گیری کنترل کامل شمال شرق سوریه برای رژیم اسد غیرممکن خواهد شد. چون احتمال خروج ناگهانی آمریکا از ناحیه شرق فرات دیگر مطرح نخواهد بود. علاوه بر این روند بازسازی که روسیه و سوریه درباره آن بحث کرده‌اند متوقف خواهد شد تا زمانی که تغییر سیاسی جامعی که واشنگتن خواستار آن است در داخل سوریه رخ دهد. دولت اسد از این خواسته خشنود نیست چون آن را دخالت در امور داخلی خود می‌داند.

خوش‌بینی در شرق فرات

روشن است که عموم مردم خبرنگاران و فعالان مدنی در نواحی شرق فرات طرفدار بایدن بودند چون او اغلب نظر مساعد خود را درباره نیروهای دفاعی سوریه و گردها بیان کرده است. صفحات شبکه‌های اجتماعی متعلق به ساکنان شرق فرات پر از تصاویر بایدن بود و «ژنرال مظلوم کوبانی» رهبر نیروهای دفاعی سوریه از طریق توئیتر پیروزی بایدن را به او تبریک گفت. ساکنان و رهبران ناحیه آگاه‌اند که پیروزی بایدن به معنای پایان غافلگیری‌های دردناک در منطقه آن‌هاست. خصوصاً بعد از آن‌که وعده‌های واشنگتن برای توقف حملات مکرر ترکیه علیه آن مناطق محقق نشد. سوری‌ها در این منطقه مدام از جیمز جفری فرستاده آمریکا به ائتلاف جهانی برای شکست داعش و نماینده ویژه واشنگتن برای سوریه به‌عنوان حامی اصلی ترکیه در منطقه یاد می‌کردند.

رهبران شرق فرات بعد از پیروزی بایدن احساس راحتی می‌کنند چون معتقدند که او حملات ترکیه را علیه آنان متوقف خواهد کرد. پیروزی بایدن همچنین موضع آنان را در مذاکرات پیش رو با روسیه و دمشق راجع به ساختار اداری و قانون اساسی کشور تقویت خواهد کرد. اگر بایدن به برنامه کارزار انتخاباتی خود برای حمایت از نیروهای دفاعی سوریه وفادار بماند ایجاد یک چتر حفاظتی غیرمستقیم برای رهبران نیروهای دفاعی سوریه و اداره خودمختار منطقه‌شان را تا زمانی که مذاکرات درباره سرنوشت این منطقه به نتیجه رسد تضمین خواهد کرد. این رهبران امیدوارند که پیروزی بایدن روسیه را قانع کند که بر دمشق فشار آورد تا روند مطلوب برای تغییر سیاسی را بپذیرد و همچنین به رهبران دولت خودمختار کردستان سوریه که حدود چهار میلیون نفر جمعیت دارد امکان دهد در روند سیاسی رسمی مشارکت داده شوند و در تهیه پیش‌نویس قانون اساسی جدید کشور شرکت کنند.

نگرانی در شمال غرب سوریه

مردم ناحیه شمال غرب که در کنترل شبه‌نظامیان تحت حمایت مالی ترکیه قرار دارد و ساکنان نواحی تحت اشغال ترکیه از خبر پیروزی بایدن مایوس و شوکه شدند. کاربران شبکه‌های اجتماعی می‌گفتند که پیروزی بایدن را پسرقتی برای خود می‌دانند و استدلال می‌کردند که رئیس‌جمهور جدید در واشنگتن سیاست‌های اوپاما را که به گفته آن‌ها به نفع ایرانی‌ها بود دوباره پیاده می‌کند. ضمناً این گروه‌ها همانند آنکارا پیروزی بایدن را شکستی برای حامی خود - یعنی ترکیه - تلقی می‌کردند چرا که اردوغان رئیس‌جمهور ترکیه یکی از رهبران منطقه‌ای نزدیک به دولت ترامپ بود.

نگاهی اجمالی به شبکه‌های اجتماعی در این ناحیه از سوریه نشان می‌دهد که بسیاری از مردم پیروزی بایدن را یک پیروزی برای نیروهای دفاعی سوریه می‌خوانند چون با پیروزی بایدن تلاش مخالفان شنی برای کنترل تمام شمال سوریه - با اجرای طرح ترکیه برای ایجاد یک «منطقه امن» در آن‌جا - ناکام می‌ماند. اساساً هدف آشکار آن منطقه امن حذف نهادی بوده است که کردها و متحدان عرب و مسیحی‌شان در شرق فرات تاسیس کرده‌اند.

این گروه‌های سنی رادیکال اسلام‌گرا که به توده مردم محلی اتکا دارند مثل گروه‌های ترکمن سوری که وابسته به ترکیه هستند از آن نگران‌اند که بایدن به وعده‌های خود برای حمایت از نیروهای دفاعی سوری و تحریم ترکیه به‌خاطر تخلفات آشکار آن در شمال سوریه عمل کند. این گروه‌ها با اجتناب از ذکر این مسئله که دلیل حمایت‌شان از ترامپ احتمالاً رابطه بسیار خوب او با اردوغان بوده بر روایت همکاری بایدن با ایران تمرکز کرده‌اند. جالب این‌جاست که چنین دیدگاهی ظاهراً این واقعیت را نادیده می‌گیرد که ترامپ به‌رغم خصومت مفرطش نسبت به تهران متمایل به پوتین و روسیه‌ای بود که دشمن اپوزیسیون مسلح در سوریه است. باید انتظار داشت که این گروه‌ها متوجه شوند که این روسیه است و نه ایران که در امور سوریه موضعی قوی‌تر دارد و نفوذ روسیه برای این گروه‌ها سودمند نخواهد بود.

بنابراین حس غالب در بین این گروه‌ها در نواحی تحت اشغال ترکیه و به‌اصطلاح مناطق اپوزیسیون از جمله نواحی وسیعی که تحت کنترل هیئت تحریرالشام قرار دارد تشویش و نگرانی بود. ضمناً سازمان مادر هیئت تحریرالشام یعنی القاعده در سوریه تا به حال ترجیح داده که درباره شکست ترامپ چیزی نگوید.

بی‌تفاوتی داعش

پیروزی بایدن در بین صفوف داعش واکنش اندکی داشته و این گروه هیچ بیانیهای یا واکنشی درباره انتخابات آمریکا خواه مستقیم یا از طریق وبسایت‌های وابسته خود منتشر نکرده است. داعش واشنگتن و جهان غرب را به طور کلی هدفی مشروع برای جهاد خود می‌داند. فارغ از آن که چه کسی در کاخ سفید است.

داعش گرچه قلمرو جغرافیایی که به روشنی تعریف شده باشد ندارد اما به اجرای عملیات‌های نظامی علیه نیروهای اسد شبه‌نظامیان ایرانی و نیروهای دفاعی سوریه در منطقه وسیع استان دیرالزور ادامه می‌دهد. داعش آگاه است که تعهد واشنگتن به حمایت از نیروهای دفاعی سوریه باعث افزایش حملات آنها علیه داعش خواهد شد و اگر رهبری جدید واشنگتن به وعده‌های انتخاباتی خود راجع به سوریه عمل کند متعاقباً داعش با مشکلات جدی بلندمدتی روبه‌رو خواهد بود.

بنابراین جغرافیای سوریه جغرافیایی از امیدها و چشم اندازهای گوناگون است. این مرور سریع از واکنش‌های موجود باید به رهبران واشنگتن گوشزد کند تا بر امر ضروری پالایش روابط خود با نهادها و گروه‌های موجود در صحنه سوریه تمرکز کنند و این خود مستلزم افزایش تعهد به حمایت از متحدان و تنبیه دشمنان است. تعهد لازم از سوی دولت بایدن باید از ترمیم شکاف‌ها با متحدان شروع شود. شکاف‌هایی که ناشی از تصمیم‌های خودکامانه ترامپ بود و در سراسر خاورمیانه منجر به تراژدی برای هزاران نفر از مردم سوریه و مناطق دیگر شد. علاوه بر این <https://apnews.com/article/joe-biden-turkey-recep-tayyip-erdogan-> و مسکو (russia-ankara-689bff4b5acc45c67b35dd6cd1f6e406) در تبریک گفتن به بایدن روشن می‌کند که این دو کشور - که دخالت وسیعی در سوریه دارند- همراه با متحدان‌شان در داخل سوریه حس می‌کنند بایدن سعی خواهد کرد رفتار آنها را محدود کند و راه‌حلی را تحویل کند که با بلندپروازی‌های توسعه‌طلبانه آنها در منطقه همخوانی ندارد. این امید وجود دارد که این راه‌حل‌ها بتواند به برقراری سطحی از توازن و آرامش در منطقه کمک کند.

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Iran Takes Next Steps on Rocket Technology

فوریه ۲۰۲۲

Farzin Nadimi

[\(/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology\)](https://policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology)

BRIEF ANALYSIS

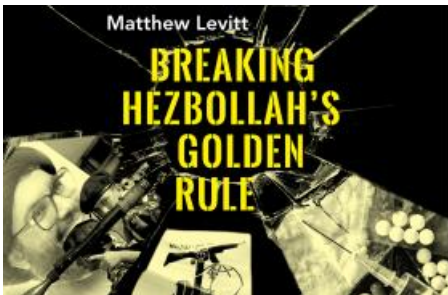
Saudi Arabia Adjusts Its History, Diminishing the Role of Wahhabism

11 ٢٠٢٢ أيار

Simon Henderson

[\(/policy-analysis/saudi-arabia-adjusts-its-history-diminishing-role-wahhabism\)](#)

ARTICLES & TESTIMONY

Podcast: Breaking Hezbollah's Golden Rule

9 ٢٠٢٢ أيار

Matthew Levitt

[\(/policy-analysis/podcast-breaking-hezbollahs-golden-rule\)](#)